

Sielunmaisema selittämättömän uhkan maailmassa

Kirjat

Mark Mallon: Aregemia.
Tammi 2010.

AREGEMIA tarkoittaa kuvitteellista saarivaltakuntaa Norjanmerellä. Sen monikansallinen väestö kärsii oudosta molybdeenin puutteesta johtuvasta mielenterveysairaudesta ja pelkää pohjoisen totalitaarisen "kokeilualueen" valvovia kameroita. "Sopimus" edellyttää mukautumista eikä poispääsyä ole.

Maailma rakentuu satunnaisilta vaikuttavista kohtauksista, joiden hämähä yhteys luo ahdistavan ilmapiirin. Alussa on stalkermäisesti ankea koti, mies, nainen ja sairas lapsi, samaan suuntaan kulkevat tavara-rajunat ja sotilaat. Runon minä raportoi havaintojaan lakonisesti yksinkertaisilla lauseilla, joiden symboliikka viittaa tunnettuun, mutta nimeämättä jätettyyn uhkaan:

Kysyt minulta/Herättääkö risteys sinussa tunteita?/Vastataan sinulle: Ei herätä. Meillä

on kiire./ Sanot: Toinen työtöistä on kadonnut./Vastaan: Se ei ollut meidän. Etkö muista. / Kuiskaat: En muista.

VÄLIIN KERTOJA on lapsi, ja mukana on muistoja minän lapsuudesta helpommin käsitettävässä ympäristössä. Hyppähdykset tavalliseen arkeen ja mukana kulkeva parisuhteen lopettamisen teema luovat jos mahdollista vielä vahvempaa epätodellisuuden tunnetta.

Kaikki toistuu samanlaisena ja jatkuu jatkumistaan

kuin hidastetussa filmissä: - - Aamutuuli irrottaa ruostehilseen, taaempana toisen, kauempana kolmannen ja niin edelleen. - - Loputtoman toison vastapainoksi Mallon toteaa kuitenkin, että - - näkyviä ja tunnistettavia lainalaisuuksia /löytyy näiltä main äärimmäisen harvoin/ - - . Jos lainalaisuuksia ei ole, kaikki on satunnaista. Ainoa, mikä pysyy on sisältä päin koettu selittämätön pelon ilmapiiri.

TEKSTI määrittelee kuitenkin

oman tarkoituksensa, sillä alkupuolella Mallon kirjoittaa: ja näet rikkiäisiä syy-seuraussuhteita/ja huomaat että todellisuus on epäsymmetrinen. 30 sivua myöhemmin hän kertoo, että näiden sanojen tarkoitus/ on muodostaa mieleesi/symmetrinen, kudomainen kuvio.

Aregemiasta muodostuva kuvio on määrittelemättömän ahdistuksen kartta, tulevaisuus, jossa nainen synnyttää sairaan lapsen ja särkyneen maailman. Siinä maailmassa lapsi joka uneksi viime yönä

lempeästä yhteenkuuluvuuden tunteesta, on tuomittu jäämään ilman sitä.

Aregemian scifi-maailma voi tuntua vieraalta, mutta siinä kokemukseksi kokoelman tunneilmasto kohtaa nykyihmisen harhailevan ja pirstaleisen sielunmaiseman vaikuuttavasti.

Soili Hämäläinen

Mark Mallon vierailee Kotkan ruokklubilla ti 20.4. ravintola Albertissa.